

[Handelsministeren.]

og er dertil her i Landet paa Grund af den særlige Stilling, vort Land har haft eksportmæssigt og derigennem ogsaa importmæssigt gennem mange, mange Aar. Endelig er Forholdet dette, at man heller ikke i Sverige har været uden Midler til at klare Importvanskelighederne. Man har jo gennemført en helt anden Toldpolitik der end den, vi har gennemført her i Landet.

Hvad Norge angaar, er Forholdet i mange Henseender lig de Forhold, der er i Sverige. Den norske Befolknings store Fler-tal lever under helt andre Forhold end det danske Folk, og der er slet ikke den Mulighed for Forbrug af fremmede Varer og af Import og Salg af disse i Norge, som der er her i Landet. Men yderligere er det fuldkommen forkert at sige, at man i Norge ikke har Importregulering. Den norske Nationalbank har det i sin Haand at bestemme, hvorledes Forholdene skal kunne forme sig der paa Grund af den særlige Stilling, den norske Nationalbank har som Følge af, at det norske Bankvæsen har en helt anden Karakter end det danske.

Det ærede Medlem Hr. Himmelstrup sagde i Slutningen af sin Tale, at han troede, det var muligt at begrænse Omfanget af Importreguleringen og gaa til en Afvikling. Jeg har allerede sagt, at det Forslag, som det ærede Medlem har stillet, indeholder intet som helst i Retning af, at nu skal der afvikles, og jeg maa derfor gaa ud fra, at det ærede Medlem slet ikke tror paa, at det er muligt, saaledes som Tilstandene er her i vort Land, og navnlig saaledes som Forholdene er i Udlandet i Forhold til vort Land, at gaa til en Afvikling. Jeg kan saa meget stærkere sige dette, som Forholdet er dette, at Udlandet skærper sine Foranstaltninger og i alle Henseender til Skade for os. Det skulde glæde mig, om andre Stater havde begyndt at løsne Baandene og give Mulighed for en friere Eksport for danske Varer; men dette er jo paa ingen Maade Tilfældet.

Det ærede Medlem kan ikke være uvidende om, at vor Landbrugseksport paa ingen Maade kan siges i de kommende Aar at have lysere Udsigter end i Øjeblikket. Vi maa haabe, at det kan blive bedre; men dersom det lykkes den engelske Landbrugsminister at gennemføre sit økonomiske Program for det engelske Landbrug, saa er der ingen, der kan være i Tvivl om, hvilke Vanskeligheder vi kan komme til at staa over for, og jeg maa da tro, at et af de Midler, som vi maa haabe kan bringes i Anvendelse fra vor Side til Afværgelse af de

Vanskeligheder, vi kan komme til at staa over for, er dette, at vi kan dirigere vor Handel til England i et saadant Omfang, at England er interesseret mere end hidtil i at opretholde Samhandelen med Danmark.

Jeg skal derefter gøre nogle Bemærkninger til, hvad det ærede Medlem Hr. Christmas Møller sagde. Jeg gør ingen Indvendinger imod de Udtalelser, det ærede Medlem fremsatte med Hensyn til Arbejdet i Rigsdagens Valutaudvalg, og jeg skal gerne medvirke til, at Protokollen fra disse mange Møder bliver fremlagt, saa kan enhver jo dømme om, hvorledes Stillingen har været under Udvalgets Arbejde snart sagt nu i mange Aar.

Det ærede Medlem sagde, at man ikke med Rette kunde gøre nogen Indvending mod det Forslag, han havde stillet med Hensyn til Opsigelse af Handelstraktater, idet, sagde det ærede Medlem, Mestbegunstigelsessystemet ikke kan opretholdes, vi kan ikke leve vort Liv videre under Mestbegunstigelsessystemet. I det Øjeblik et bestemt Land indvilger i at købe større Partier danske Varer, vil Forholdet blive det for os, at vi har vanskeligt ved at kunne haandhæve Mestbegunstigelsesprincippet eller rettere sagt overholde Mestbegunstigelsesklausulerne samtidig med de Bestræbelser, vi udfolder gennem Valutacentralen.

Det er klart, at det ærede Medlem har nogen Ret i den Betragtning, her er givet Udtryk for; men jeg kan ikke se, at det ærede Medlem kan have Ret i, at vi af den Grund nu skulde kunne styrte os ud i en Situation, skabt af, at vi havde opsagt alle Handelstraktater. Det tror jeg ikke, nogen ansvarsbevidst Regering vilde kunne tage Ansvaret for. Jeg ser nu ogsaa mere det ærede Medlems Forslag som en Demonstration for en bestemt erhvervspolitisk og handelspolitisk Opfattelse end som et Forslag, der skulde omsættes i Handling saa at sige omgaaende.

Jeg kunde godt tænke mig, at der var et eller andet Land, med hvilket vor Handelstraktat var af den Beskaffenhed, at der kunde være Rimelighed i at faa den revideret. Jeg vil dog mene, at det vilde være overmaade klogt af os at være forsigtige, ikke bringe os selv i Vanskeligheder ud over dem, vi allerede har at kæmpe med som Følge af de Tilstande, der er ude omkring i Verden. Endelig vil jeg sige, at Mestbegunstigelsesklausulerne faktisk er saa gennemhullede i alle Landes Traktater, at der vel egentlig ikke længer er noget Land, der ubetinget vil opretholde Kravet om,